

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Késziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitótér sor 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A vert had.

Arad, április 18.

Semmi se jellemzi az ultramontán ellenzék teljes elszigeteltségét és ellentétességét a közérzettel, mint hogy ezen oppozíció a részletes vitánál kínálkozó arcot, melylyel zárt sorokban keresztül viendő visszavonulását tevezhette volna, teljesen feladta. Hol vannak az obstrukciónak dicső napjai, midőn az Apponyisták és Eötvösisták egymást lélekcsitve beszéltek egyen az országot! Persze hogy akkor látszólag népszerű ügy védelmében bénították meg a parlament munkaképességét úgy, hogy hónapokig csak üres szócséplés volt, minden funkciója javaslatán.

Milyen pompás alkalmat nyujtana a polgári házasság javaslatának 150 paragrafusa egy ügyes kis obstrukcióna, de hát hol vannak a híres szájhősök? hiszen kevés kivétellel valamennyien oszlopos tagjaivá lettek a reakzionárius pártnak? Szégyen a futás, de hasznos, és ilyen általános, alapos megfutamodása még parlamenti pártnak, mint a melyet a mi egyesült Apponyi-Polonyista reakzionárius ellenzékünk az április 12-iki nagy vereség után a világnak bemutatott, az alkotmányos élet évkönyveiben egyszerűen ismeretlen. Mintha valamennyinek a háttára lett volna ütve a nemzet, a szabadság és a józan ész igazsága ellen elkövetett hármass bűnnek a bélyege, oly csufos sietséggel hagyta oda a zászlót, melyet Apponyi és egy pár elkeseredett jezsuita intimusa védett még mint igaz vértü ultramontán, részint azon reménykedve, hogy talán egyik másik paragrafus háta megett bele csempészheti a papi ál-

dásnak valamelyes kötelező vagy legalább a világi kötéssel egyenjogu formáját, részint hogy a főrendiháznak irányt mutasson hogyan s hol támadja majd — ha eléje kerül — a javaslatot.

Bizony a hazabeszélésre cseppet sem alkalmas a Róma, a papi hierarchia melletti állásfoglalás, a papzsákon eshető károsodás fölötti szemforgató sopánkodás, a felekezeti kényszer föntartásának, mint a liberalizmus netovábbjának dicsőítése. Az Ugron-Bartha-Polonyi féle véresszáju szébbeli ultramontánok végképen cserbehagyták barátjukat, mesterüket, vezérüket, a nemzet reményét, a jövő emberét, a haza oszlopát, az elvhű, az igazmondó, a következetes, a jellem szilárd, szabadelvű és hazafias jezsuita generálist, Apponyi Albert grófot. Hasztalan fűrödtek és mosakodtak a Kossuth kultusz tisztító vizében, csak feketébben jöttek ki belőle, mintha valamely ördögös kemikáliával lettek volna bekenve.

És mentül jobban előtérbe nyomultak, annál undokabb, annál kinosabb benyomást keltettek; közbotrány volt már nem csak viselkedésük, szavuk, de még megjelenésük is a forrumon. Egymástól futottak, bujtak egymástól szégyenkeztek. Mentül erősebben, mentül többször támadtak, annál világosabbá lőn, hogy küzdelmük nem egyéb, mint örült hazaárulás, és annál kevesebben maradtak. Minden újabb roham az elvek, a nemzeti eszmények magaslatán álló hazafias kormány és szabadelvű párt ellen újabb és szégyenletesebb kudarcuk forrása lett; Magyarország czimerét akarták kiszolgáltatni a pápának, s Árpád megtámadott paizsáról rut vállalatuk képét Medusa

fejként látták visszatükröződni, mely soraikban rémületet, egymás ellen támadó dühös visszavonást, szégyenletes elbujdokolást okozott, miként ha korbács ütésektől sebedett volna föl a hátuk.

Az oly sokáig takargatott, titkolt politikai immoralitás fekély gyanánt verte ki magát a párt arczatán, nyilvánvalóvá lett az árulás, melyet a szabadelvűség, a nemzeti ügy, saját múltjuk és lelkiismeretük ellen elkövettek és a nemzet rettenetes ítélete után rémültek, megundorodtak önmaguktól s ki erre, ki arra, ki szalonkocsiban, ki a maga alkalmattóságán menekült a világ négy tája felé.

Szapáry László gróf indítványa mellett, a ki azt követelte, hogy a súlyos beteget a pap is jogérvényesen eskethesse (mintha a világi közeg nem épen úgy megtehetné) már csak hárman voltak. Apponyinak arra a képtelen ötletére, melynek együgyűsége a célzat ravaszságával vetekedeg, hogy t. i. ha a házassulandó felek közül egyik ígéretet adott a másiknak, hogy a pap előtt is megesküsznek s ígéretét nem tartja meg, ez bontó akadályt képezzen: már csak maga Apponyi állott helyett, s az indítvány szavazás alá sem került. Idáig apadt az ultramontán ellenzék tudománya és helytállása!

De a híres, nagyhangu jezsuita sajtó is erősen alábbhagyott világfaló viselkedésével. A szubvenciókkal dobálózó papzsáknak torkán forrott a Péter-fíllér. A jezsuita organum gazdát és hangot cserélt, a másik előfizetőire való tekintetből nem mer igazán szint vallani; csak a két legújabb legfrissebb alkotás, az Ugron-Bartha-Polonyi — hazugságairól hirhedté vált — szébbeli újság, és a „Hazánk”

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Sárvai emlékek.

II.

Mater dolorosa.

Idé-oda immár lehet három éve . . .
S most is előttem áll szép szomorú képe.

Egyszer céltalanul, mért? hova? — nem tudván,

Csatangolok végig a Szent-Márton utcán.

Az egyik kapuból vidám énekhangok,

Csintalan szerelmes ária hallatszott.

Valami opera — ahá, már emlékszem,

A Vig operában hallottam a héten.

Megyek a kapuba s meglátom őt ottan,

Szép szomorún, ahogy előttem áll mostan.

Hallgatom a hangját, elnésem az arcját,

Lelkének, szívének rajta erős harcát.

Többet beszél ez arc, sokkal többet róla,

Mint az az ária, az a vidám nóta.

Látom mozdulatán a színpadnak hölgyét,

Arcza játéka dalát hogy követték . . . ,

Látom szemében azt a tüzet égni . . .
Tudom: most is ott van, azt hiszi, úgy érzi. . .
Pedig a kép többi körüllevő része,
A sötét kapualj s a ház vegyes népe,
Két gyermek a karján, harmadik mellette —
Mennyire nem illett duo-jával . . .

„Daloljunk és szeressünk,
Addig, amig lehet;
Ki tudja: csókolod hejh
Holnap még kedvesed? . . .

„A szép napok letűnnek
S velük az ifjuság;
Nincs ami visszahozzon,
Letűnt aranyvilág!”

Hullanak is aztán a sou-k erre-arra,
Meg-meghajol hozzá, mint egykor a tapsra.
Oh a tapsok . . . mintha még most is hallanád,
Köny toltult szemébe, tovább nem folytatád.
Chansonokba kezdett, csapodár dalokba,
Pajkosabbnál pajkosb nóták jöttek sorra.
Hallottam ám egyet, soha sem felejttem,
Egy provencei népdalt, szerelem szól ebben

És a szíve seholott, láttam is az arcját,
Lelkének, szívének rajta erős harcát.
Hallottam és láttam: otthon a Provence-ban,
Ott az áldott földön, déli napsugárban
Hogy köti a kévét, míg vérét forralja
A délvidék napja s belekezd a dalba,
Szerelem szavába, szerelem dalába . . .
Köny toltult szemébe most is e nótára:

„Ott élünk egyamással
Kertekben, Szerelem! —
Tele fehér rózsával
Hová csak ér a szem.”

„A hívős nyári éjben
Ábrándos csalogány
Csattogja hozzá: éljen
A há legény s leány.”

Kétpadon daloltad mindenik szép szavát,
Oh te pellengérré állított anyaság!
Mennyire megcsúfolt e gyönyörű nótá,
Szép szomorú asszony, Mater dolorosa.

Pekry Károly.

részvénytársaság felszámolás alatt lévő vitás lapja öjtögeti még a nyelvét, mint-ha nem volna tudomásuk április 12-éről.

Azon sopánkodnak a jámborok, hogy az ellenzék nem lehet tűzbe vinni a kormány ellen. Hát bizony pedig ezen nincs mit csodálkozni, mert az utolsó év parlamenti hadjáratának eredményei után hazafias lelkű magyar ember — ha végképen meg nem örült — nem hajlandó becsereálni Wekerlét — *Apponyiért.*

BELFÖLD.

Üdvözlő távirat Wekerle miniszterelnökhöz.

A házassági törvényjavaslatnak impozáns többséggel történt megszavazása alkalmából a miskolci szabadelvű párt nevében **D i ó s z e g h y** György pártelnök a következő üdvözlő táviratot intézte Wekerle miniszterelnökhöz:

„A szabadelvű eszmék ragyogó diadala és fényes győzelme alkalmából a miskolci szabadelvű párt kegyelmességedet és nagyméltóságú minisztertársait velem együtt hazafiai mély tisztelettel üdvözlöm.”

Cseh lapok a jezsuita Apponyiról.

A polgári házasság általános megszavazása alkalmából a prágai **N á r o d n i L i s t y**, a cseh szabadelvűk orgánuma a következőket írja:

A klerikális és feudális lapok nyomott hangulata a legjobban mutatja, hogy a megejtett szavazással milyen határozott csatát vesztett a pápaság és reakció Magyarországon. Az „érdekes” gr. Apponyi szerepe, úgy látszik, vége felé közeledik. Sokáig ügyesen játszott; csupa kétértelműség volt, csalva a közvéleményt jobbra, balra.

Ugy változtatta a színeket, mint a chameleon és senki sem tudhatta, melyik az igazi színe. Kettőtirozott az ellenzék minden árnyalatával, a legradikálisabbal s a legkonzervatívabbal egyaránt. Mig végre beütött az idő, a mikor határozni kellett az állam viszonyáról az egyházhoz s itt megszűnt minden hamletizmus. Apponyi grófnak színt kellett vallania s vallott.

Jezsuita kollégium tanítványának bizonyult a döntő ütközetben, Róma pártjára állván s ellene a nemzet közvéleményének.

A Nár. Listy örvend a szabadelvűség győzelmének Magyarországon s örvend, hogy „a római párt megkapta a Königrátszét.”

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, április 18.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső báró.

Mézes hetek.

Fen voltam a fiataloknál. Este mentem fel, mert az asszonyka mondta, hogy ilyenkor jöjjenek lámpafénynek szobába lakás.

Hát igaz van. Nappal az a kíváncsi világosság betódul hivatlanul az ablakon, behatol minden zugba, széterpeszkedik a szobákban; az ebédlőben, a szalonban, nálósobában.

A lámpafény, ez már más. Az diszkrét szerény; nem hédit erőszakosan. Megelégszik az asztal feletti uralkodással, a szűk körű világítással, az egyszerű felderítő szolgálattal. Megadja minden szobának a maga sajátos vonását. Az ebédlőnek a barátságot, a szalonnak a vakitót és a hálósobának azt a behálózó, csendes félmohályt.

Egy szerelmi boldog szív-pár kis kunyhóban is elfér” dalolta Schiller és ez jutott eszembe mikor a menyecske szívélyesen fogadott és még szívélyesebben kalauzolt végig a négy ablakos, szőnyeges tapétás kunyhón. Pompás volt ez az utazás a szobák körül, a csicsergő cicerone mellett.

Nem bántam volna, ha nyolczvan napig tart is ez a kis világ körüli ut, mondtam a körút befejezte után az asszonykának.

Láttam csupa szépet. Kis csecsebecskéket, fényképeket a násztról, természetesen Velenzéből. Hanem a legszebb mind között egy kis, fantázia alkotta remekmű volt. Egy egész középkori vár, csonka toronnyal, erkélyvel, repe-

Jegyzők: Molnár, Eszterházy Kálmán, Papp Elek.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Lukács, Bethlen, Jozipovich, Hieronymi.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét. Wekerle Sándor miniszterelnök bemutatja a szeszádonak a fogyasztási területen való biztosáról szóló törvényjavaslatot.

Kiadják a pénzügyi bizottságnak.

Következik a napirend: Drakulics Pál mentelmi ügye.

A Ház Drakulics Pál mentelmi jogát párbaj miatt felfüggesztette, egy másik esetben pedig (rágalmazás) nem függesztette fel.

Ezután hozzászólás nélkül megszavazták az országos ellenőrző bizottság jelentését az országgyűlés mindkét házhoz, a budapest-esztergomi, a kaposvár-mocsoládi, a Gunjától Bosznia határáig vezető és a versecz-kubini helyi érdekű vasutak engedélyezésére vonatkozó jelentéseket, a könyvtári bizottság jelentését, a zárszámadási bizottság jelentéseket a tulkiadásokról és a Magyarország és Horvátország között 1890-ik évre szóló leszámolásról.

Az 1892-ik évi állami zárszámadásról, az országos tanítói nyugdíj- és gyámalap kezeléséről és az aldunai Vaskapu-szabályozás 1892. évi munkálatairól és költségeiről szóló jelen tésnél felszólalt

Pálffy Elemér előadó, elfogadásra ajánlotta a jelentéseket.

A Ház a jelentéseket elfogadta.

Ezután harmadszori felolvasásban is megszavazták a polgári házasságról szóló törvényjavaslatot. (Zajos, lelkesült éljenzés.)

Tíz perc szünet volt.

Az interpellációk.

Eudrey Gyula a belügyminisztert interpellálja azok miatt a katonai és rendőri brutálítások miatt, melyek Kossuth halála alkalmából fordultak elő a fővárosban. Interpellációja így hangzik:

Interpelláció a Belügyminiszter Urhoz!

Köztudomású, hogy Kossuth Lajos halála után, a t. belügyminiszter urnak a színházakra vonatkozó kegyelet sértő rendelkezései miatt, Budapestben hazafias tüntetések voltak.

Köztudomású, hogy ezen hazafias tüntetések miatt nemcsak a fővárosi államrendőrség, de az egész katonai helyőrség is mozgásba hozott; e mellett a vidékről is nagyobb számú katonai erő összpontosított, sőt állítólag még a Károly laktanya és a gellérthegy-i citadella ágyúkkal és tüzérségekkel is

ellátott, s márcz. 23—25 napjain a főváros utcáit és köztereit állandóan rendőrség és katonaság tartotta megszállva s három napig a főváros valóságos ostrom állapotban volt.

Köztudomású az is, hogy a fenti időben úgy az államrendőrség, mint a katonaság a közönséggel szemben — még a tüntetésektől távol álló békés polgárokkal szemben is, jogállamban meg nem tűrhető brutális magatartást tanúsított: az államrendőrség számos polgárt minden törvényes ok nélkül letartóztatott, a rendőrség és katonaság egymással vetélkedve az utcán védtelen polgárokat még az aggodat nőket a gyermekeket nem kímélve rohammal és fegyverrel támadott meg s számosakat meg is sebesített.

Köztudomású, hogy egy Keresztes István nevű munkás márcz. 23-án, midőn a Fiume kávéház mellett haladt, egy rohamra vezényelt gyalogszázad egyik katonája által halálosan megsebesített s ápril 9-én sebeiben meg is halt s hírlapi közlések szerint. Az államrendőrség által szabályszerű törvényszéki boncolás nélkül temettetett el, — miért is ezen köztudomású tények alapján tisztelettel kérdezem a t. belügyminiszter urtól:

1. Miért adott okot a hazafias tüntetésre, az igazgatása alatti színházakra vonatkozó s a nemzeti gyászt és kegyeletet mély sértő rendelkezéseivel?

2. Mivel indokolja a katonai erőnek a gyász napjaiban oly szokatlanul nagy mérvű igénybevételét, a vidéki katonaság összpontosítását s a Károly laktanyának — és a Gellérthegynek ágyúkkal és tüzérséggel történt ellátását?

3. Mivel menti a fővárosi államrendőrségnek és az alkalmazott katonai erőnek a közönséggel szemben tanúsított s főntebb vázolt erőszakoskodásait.

4. Történt-e intézkedés, avagy szándékozik-e sürgősen intézkedni, hogy a rend őrvé alatt garázdálkodó államrendőrségi és katonai közegek kipuhatoltassanak s ellenük törvényes megtorló eljárás indíttassék.

5. Történt-e intézkedés, avagy szándékozik-e intézkedni, hogy Keresztes István halálos megsebesítésének körülményei felderítenessék s a bűnös elvehesse méltó megbüntetését?

6. Hajlandó-e a képviselőháznak részletes és kimerítő jelentést tennie Kossuth Lajos halálát követő nemzeti gyászra vonatkozólag tett intézkedéseiről, az államrendőrségnek adott utasításairól, a hadtestparancsnoksággal történt érintkezéseiről, esetleg megállapodásairól s a főváros területén márcz. 20—25 napjain eszközölt összes letartóztatásokról és sértülésekről?

Hieronymy Károly belügyminiszter nyomban felelt az interpellációra. Mindenekelőtt egész általánosságban előre bocsátja, hogy az előfordult tüntetések visszavezethetők az egyetemi ifjuság értekezletére. Az ifjuság azt határozta, hogy a háziurakat felszólítják gyászlóbogók kitűzésére. Ez meg is történt, csak-

— A vacsora egészen elfő, szólt az asszony és az én felszólításomra, hogy ne tartóztassa magát, kisetett a konyhába. A ravasz! közelebb akart lenni az előszoba ajtajához.

Magam maradtam. Leültem az asztalhoz és kezdtem a névjegytartó tartalmát tanulmányozni. Csupa p. f.-es kártya volt még az eljegyzés idejéből. Hogy mulik az idő, hogy mulnak az események. Mert az mind esemény volt, mikor a barátom a nagy séta-hangversenyen meglátott egy csinos leányt. Esemény volt az is, mikor boldogan hírül hozta, hogy már meg van hiva Y. urhoz. Napok múlva aztán már fűlig, no meg szájjig szerelmesek voltak és most már három, hónapos mézes-hetek.

Epen beléptek. Az asszony házasimulva a párjához, a fiatal férjhez. A kis menyecske, a nagy télirokkos alak mellett.

— Nos, kérdé ez, kibontakozva a kabátból, hogy tetszik nálunk?

— Azt hiszem jól, sőt bizonyos vagyok benne.

Es aztán leültünk hárman vacsorálni — két székre. Az egyiken én ültem, a másikon ő. Az asszony, amint egy falatkát vett a fogai közé, mert csak falatkákból élt (A szerelmes asszonykák nem azért esznek, hogy éljenek, hanem azért hogy élnek, hogy csókojjanak) odatartotta a férje szájához és így minden falatot híven megosztottak. A vacsora jó volt,

dezett fallal, rácsos ablakkal és felvonó hiddal. Kézimunka volt, lombfűrészmunka, egy jó barát ajándéka.

Nem tudtam betelni a nézésivel. Oda gondoltam az erkélyre az asszonyt régi divatu ruhában és lenn, a torony alján az epedő lantost, a férjet, dalolva: Angyalom, galambom, édes tubá idm, egyetlen szerelmem, oh tekints le rám! ettem és megmondtam a várurnőnek, azaz a fiatal asszonykának, hogy mit gondoltam. Ő is nevetett. Ő neki bizonyosan az járt a fejében: sohse epešteném őt, ránéznék kéretlenül is. A mint néztem a romantikus kis alkotást, eszembe jutott a régmúlt idő, melyre most ráfognak hogy nagyon komor volt. Nos, én nem tudom, de az a bájos, kedves napsugár, mely még most sem halványult el egészen, a szerelem, az akkor sokkal szebben, sokkal gyönyörűbben csilloghatott. Milyen szép lehetett az, mikor egy hatalmas várur, asszonykát hozott a várába, mikor a felvonó hidon át bevonultak a várudvarra, a mikor a hajlongó csatlós és szolganépség között végig menve, beléptek a hűvös, homályos, alacsony szobákban. Az akkori mézes-hetek lehettek úgy igazában, büvösök, romantikusak. A romantika pedig feltétlenül szükséges fűszere a mézes-heteknek.

Amig én elkalandoztam a régieken, addig mellettem állott a mai mézes-hetek bájos megtestesülése türelmetlenül. Már félkilenc is elmúlt és a férj még mindig nem jött.

hogy már nem kizárólag egyetemi hallgatók tették, hanem más elemek is ellátogattak a háztulajdonosokhoz s az ablakok beverésével és a házak szétrombolásával fenyegettek. A nemzeti színház előadását megakadályozták. (Felkiáltások balfelől: Helyesen!) Hát jól van helyesen. Akkor a nemzeti színházban az „Iskariót” volt kitűzve. De ugyanakkor a népszínházban a „Cziterás”-t adták és előadták zavartalanul. Hát az a kegyeletet nem sértette, csak a nemzeti színház? (Élénk helyeslés jobbfelől.) Az operaháznál előfordult kihágások után az orszum ablakait verték be, összetörték a lámpákat és összetörték minden kéznél levő ablakot. Beismeri, hogy itt már az egyetemi ifjúság nem szerepelt, de fájdalom, az egyetemi ifjúság kezdeményezte ezt a tüntetést is. Ezzel az állapottal szemben kénytelen volt a katonai karhatalmat igénybe venni s azt meg is tette. Ezért tehát csak öt illeti a felelősség. (Zaj balfelől. Helyeslés jobbfelől.) Egyébként pedig a rendőrséggel úgy van, hogy igyekszik azt a közönséggel a legjobb egyetértésben tartani és megértetni vele, hogy a rendőrség van a közönség kedvéért. De ha itt nyíltan garázdálkodással vádolják a rendőrséget, akkor nehéz a rendőrség tekintélyét fenntartani. Ugy is az újságok a téglákkal dobáló tömegről azt írják, hogy a „hősies tömeg.” (Zajos helyeslés jobbfelől.) Ami Keresztes Istvánt illeti, konstatálva van róla, hogy nem járt olyan egyenes uton, amint azt Endrey állítja.

A Múzeum köruton huzott kordonon akart kétizben is keresztülhatolni, miközben az egyik katona puskaagygyal fejbe ütötte. Erre ő a Báthory kávéházba ment, a hol fejébét a mentők kimosták, s utasították, hogy a Rókusban jelentkezzen. Itt azonban könnyűnek találták a sebesülést, s nem vették fel, csak ápril 3-án, mikor a seb már helytelen kezelése folytán fertőzve lett. Ezekben adja meg az interpellációra a választ, s kéri azt tudomásul venni. (Zajos helyeslés jobboldalon.)

Endrey Gyula nem veheti tudomásul a választ, mert arra a miniszter nem felelt meg, hogy a nemzeti színházra és a kulturintézetekre miért nem tüzette ki a zászlókat. Kéri interpellációját napirendre tűzni. (Helyeslés balról.)

Hieronym Károly belügyminiszter arra a hangra, a mit Endrey használt, nem tartja magát válaszára kötelezettnek. (Helyeslés jobbról.)

A Ház a miniszter választát tudomásul vette.

Kovács József a következő interpellációt intézte a kereskedelmi miniszterhez:

„Tekintve, hogy az állami gimnáziumok, s általában az összes állami iskolák tanárai és azok családjai az állami vasutakon régebb idő óta kedvezményes menetjegyekben részesülnek, míg ellenben ezen kedvezmény a jóval csekélyebb javadalmazással ellátott felekezeti

csak egy kicsit elsózva. A férj interpellált is e miatt.

— Hogy lehet valamit így elsózni — három hónap után?

— Pedig nem is én főztem, mentegetőzött az asszony. Vacsora után volt desert, különféle édesség és — csók. Azután elfogyott az édesség, de a csók, az volt még bővíben. Egyre járták a csók-keringőt és tán el se fáradtak volna kivilágos kiviradtig.

Az órára néztem, mely szemközt velem lógott a falon. Negyed tizenegy volt, a nagy mutató egyenesen az ajtóféla mutatott. Megértettem ezt a gyöngéd újmutatást és elmentem.

A hideg utcán végig elgondolkoztam. Milyen jó azoknak most a fűtött, puha fészekben. De különben őket nem a kályha tartja melegen, ők még az északi sarkon is elvonának Meidinger nélkül. „Oh, édes mézeshét, de áldott vagy, aki téged fölhalált, az volt ám még az agy!” gondoltam Petőfi után. De mik is hát a mézeshetek? Vég nélküli mézes percek, szólt meg bennem egy rim. Haha, furcsa egy paradoxon. A hetek-, percek és a percek örökkévalóságok? Dehogy az idő mulik, még a végnélküli percek is. A páros élet is egyszer véget ér. Egy napon megsugja az asszony azt a régi, édes titkot: Papuska te, én mamuska leszek. — Hogy is éneklő a költő.

„Száll a madár ágról-ágra,
Száll a gólya házról-házra.”

MENTE BÉLA.

iskolák tanári karára és családtagjaira eddigelé nem terjesztettek ki:

Kérem a tisztelt kereskedelemügyi miniszter urat, vajjon jogegyenlőséggel és a méltányossággal megegyeztetetőknek tartja-e, hogy ezen abnormis állapot továbbra is fenn tartassék?

Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter válasza röviden az, hogy miután a zónadijszabás így is olyan alacsony, nem tartja helyesnek a most ideiglenesen fennálló kedvezményeket még jobban kiterjeszteni, kéri válasza tudomásul vételét.

A ház a választ tudomásul vette.
Ülés vége d. u. 1 óraker.

A gáji plébánia ügye.

— Egy fölőleges valami. —

Arad, április 18.

(G.) Az a bizottság, a melyet Aradváros tanácsa Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester elnöke alatt a Gáj külvárosban felállítani kérelmezett róm. kath. plébánia ügyében hozandó javaslatával megbízott, már a legközelebbi napokban megkezdte tanácskozását s így időszerűnek tartjuk a kérdés teljes megvilágítását.

A plébánia felállítása iránt megindult mozgalom nem is új keletű és nem is általános, mert még Bonnáz Sándor csanádi megyés püspök életében keletkezett és mert maguk között a gáji róm. kath. hívek között is igen elágazók a vélemények a felállítás szükségessége tekintetében.

A mi álláspontunk már precizirova volt akkor, amidőn először merült fel a plébánia felállításának terve. S akkor maga Bonnáz püspök gördített akadályokat a kivitel elé, mert olyan követelésekkel lépett fel Arad város közönsége, mint kegyurasággal szemben, amelyek teljesítése a városnak körülbelül 10,000 frtnyi kiadást okozna évente. A város persze nem ment bele az áldozatba s így esett, hogy ma megint szőnyegre került a gáji plébánia ügye.

Hogy hogyan került szőnyegre ismét, az nem érinti a dolog lényegét, de az a mód, a melylyel az érdekeltek a felállítás tervét keresztül akarják viúni, azt igazolja, hogy az egész kérdést ismételtén az a plébánosaspírás forcizirozza, akinek már egyszer állítólag oda is volt ígérve a gáj külvárosi parochia.

Azért kívántuk ezt a körülményt konstatálni, hogy azok is, akik a kérdéssel teljesen nem volnának tisztában, — belássák, mikép az egész mozgalom nem a közérdek előmozdítását célozza, hanem csak egyéni érdekek székértelője.

De nézzük objektíve van-e szükségük a gáji róm. kath. híveknek külön plébániára, vagy nincs? s ha van, mikép volna az felállítható a város közönségének nagyobb megterhelése nélkül.

Van a külvárosban 1200 róm. kath. lélek, amelynek lelki ápolásáról s vallási oktatásáról a minorita szerzet tagjai gondoskodnak. A híveknek minden vasárnap és ünnepnapon istentisztelet tartanak, az iskolákban vallást tanítanak, látogatják a betegeteket, kiszolgáltattják a szentiségeket és temetnek. Mindezekért minden házaspár 1 frtot és minden egyes házaspár katolikus fele 50 kr. párbért fizet, ha fizet, de többnyire adós szokott vele maradni.

Ha tehát ilyformán csekély anyagi megterheléssel szemben a hívek egyházi szolgáltatásban tényleg részesülnek és jól részesülnek, mert ez ellen sohasem volt panaszuk, akkor semmiképen sem volna értelme és czelja annak, hogy a város közön-

sége, mint kegyuraság Gájban plébánost tartson minimális 2000 forint évi jövedelemmel.

A kérvényezők csak azt az egyetlen indokot hozzák fel, hogy az ottani lakosság az oláh vallásra térítés eloláhosodik. Ez az indok egymagában is elég volna a plébánia felállításának gyors elhatározására, ha igaz volna. — De mert törvényeink szerint egyes házások gyermekét nem szabad oláh vallásra keresztelni s mert képtelen dolog, hogy egy felnőtt ember — ha csak a feleségétől el nem akar válni — az oláh vallásra térjen át csak azért, hogy annál bizto. abban eloláhosodhassék, ez az indok is nagyon naiv és semmi esetre sem állhat meg.

A gáji plébánia felállításának szükségességéről tehát alig lehetne komolyan még csak beszélni is. Igazolja ezt a körülményt az a küldöttség is, a mely a napokban Jánossy Dömjén dr. minorita rendfőnöknél járt és kérve kérte a jelenlegi állapot fenntartását, nehogy egy új plébánia felállításával a hívek anyagilag megterheltesenek.

Nyilvánvaló tehát, hogy a plébánia felállításával annak összes berendezési és fenntartási költségeit egyedül Arad város közönsége, mint kegyuraságnak kellene viselni; mert az a hozzájárulás, a melyet a hívek kilátásba helyeztek, birói uton nem érvényesíthető.

A város közönségének, a mely most a fölőleges gáji plébánia felállításánál sokkal fontosabb, sokkal megszabottabb nagy czélok megvalósítása előtt áll, nem szabad anyagi erejét szétforgácsolni az egyéni érdekek előmozdítása céljából, vagy azért, hogy a minoriták vallásról levegye a gáji hívek vallási ellátásának minden esetre jelentékeny terhet.

Ha már most, midőn nyilvánvaló, hogy a gáji plébánia felállítása nem szükséges, a gájiak mégis azt akarják, hogy külön papjuk legyen, a ki közöttük lakjék, akkor talán, de csak talán akadnának olyan méltányossági tekintetek a melyek azt javasolják, hogy a minorita rend egyik szerzetesét válassza meg a püspök beleegyezésével a város Gájba adminisztratornak s dotálja természetbeli lakáson kívül évi 800 frt fix fizetéssel.

Ily módon azt hisszük a gájiak is meglenének elégedve a helyzettel s a városnak sem kellene közel 10,000 frt évi kiadást csinálni csak azért, mert a gáji róm. kath. hívek egyrésze világi plébános ajkairól óhajta hallani az üdvözítő igét.

KÜLFÖLD.

Az angol felsőház veto-joga.

Az alsóház első olvasásban elfogadta azt a javaslatot, mely szerint a felsőház veto-joga, melylyel az alsóház által elfogadott törvényjavaslatok ellenében élhet, eltöröltetett.

IDÓJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 óraker 763.3 milliméter, délután 2 óraker 760.9 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 óra-

kor C° + 12.0, délután 2 óraker C° + 21.1. Szél irányja és ereje: reggel 7 óraker DK. 6, délután 2 óraker D. 6. Felhőzet: reggel derült, délután félborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Április 19. —

Változó felhőzet. — Enyhe. — Helyenként csapadék.

Tűz van! Eg a színház!

— Megtörtént —

A magyar Tháliának aradi temploma már kétszer volt ebben a szezonban végveszélyben. Először akkor, mikor az előadás után egy szikra patant ki a Zemplényi-kávéház fölötti kéményen, másodszer pedig a Rip-Rip előadása utáni éjjel, a mikor az ügyeletes tűzoltó egy két óra tájban pokoli tűzlármát csapott.

Hogy is volt csak?

Igen!

Mintán Rip-Ripre egy notáról ráismertek Alicje és Adrien s mintán Rip-Rip váltóval igazolta, hogy nem Derrik, hanem Vander Bilt van megválasztva, a színen lebocsájtották a kordinát és a vasfüggönyt s mindenki, akim égébre volt a nézőtérén, hazament aludni.

De nem volt ám mindenki ébren.

S épen ez volt a baj.

A színházi szolgák elotlogatták a gáslángokat, bezárták a páholyajtókat, a tűzoltók mindent megvizsgáltak a szután az ügyeletes tűzoltó kivételével mindnyájan kivonultak Thália csarnokából.

A csarnokban egy gázláng pislogott, a melynek halavány fénye mellett kellett látni a tűzoltói örszemnek. Rídeg némaság foglalta el Planquette bájos dallamainak helyét. A némaságba nem vegyült más zaj, csak a tűzoltó patkós csizmájának a kopogása. Az örszem meg-megállt le s feljártában s figyelt.

Egyszerre olyan hangokat hall, a melyek nemcsak megrémítik, hanem gyors intézkedésre is késztetik. Olyanok voltak a hangok, mintha csak lángyelvek csókolgatnák végig a színházi nézőtér deszkázatát, a mely recsegve enged a csábításnak elpusztulni é g.

Az örszem agyában egy pillanat alatt fogamzott meg a vész gondolata s rémülten kiáltotta el:

— Tűz van! Eg a színház!

A vészkiáltást borzasztóan verte vissza a lebocsájtott vasfüggöny és a — galléria. Az örszem pedig rohant egyenesen a vistarító kádakhoz, a kési fecskendőhöz, a melylyel szerencsésen el is oltotta az utolsó gáslángot.

Egy pillanat alatt fanyelű bicskával is vágni lehetett volna a koromsötétséget, hanem azért hiába erősködött a gyanus hang, lángot nem lehetett látni, füstöt nem lehetett érezni — sehol.

A hang pedig mindegyre űzte a kétségbeesett tűzoltót. Hamarosan végigtapogatta a sötétben a kulcsakat s nem tudva tűzre akadni, rémülten rohant Ajtaihoz, hevesen zörgette meg az ajtaját s bekiáltotta rajta:

— Tűz van! Eg a színház!

— Hol? A színpad, vagy a nézőtér?

— Sem az egyik, sem a másik, hanem a színház.

Az ajtó egy pillanat alatt felpattant. Ajtai lépett ki rajta rémülten.

Lerohantak a színpadra. Hallgatóztak. A hang a nézőtér felől jött. Ajtai kétségbeesetten támasztotta fülét a vasfüggönyhöz, s konstataulta, hogy nem a színpadon van a veszély.

A nézőtérén föléve haladtak a jobboldali páholyokig. Az egyiknél olyan közelről hallatszott a recsegés, hogy mindketten egyszerre kiáltottak fel.

— A páholyban van a tűz. Kulcsot.

hamar, de nem volt. Rendes szokás szerint minden páholy be volt csukva s a kulcsok az egyik színházi szolga zsebében voltak.

Borzasztó kín lehetett ott állani a folyosón s hallani, mint harapóznak el a lángok a páholyban. De nem lehetett segíteni a bajon, mert a páholyajtó nem engedett.

Kinos félóra múlva végre előkerültek a páholykulcsok. Lázasan nyitották ki a gyanus páholyt s óvatosan léptek be, nehogy a ruhájuk tüzet fogjon.

A tűzoltólámpa bevilágította a páholyt. A támlányon egy deli, elegáns ur ugyludt, mint három juhász bűnda, csak hogy valamivel — hangosabban.

Ajtai összecsapta a kezét.

Szent Isten! Leaskay az egész szolgaszemélyzetet elcsapja, ha megtudja, hogy bezártak egy bérlet a saját páholyába.

Gyöngéden költözték fel az urat, a kinek nem valami túlságosan volt inyére az ébredés. Körülnézett s meglepetve konstataulta, hogy vége van már az — előadásnak.

CSITT.

HIREK.

Április 19. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Timon. — Protestáns naptár: Timon. — Görög-keleti naptár (április 7.): Kalliop. — A nap két 4 óra 52 perczkor, nyugszik 6 óra 36 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemeneti díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán éssombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Április 19. Arad megye tavaszi évnegyedes közgyűlése, délelőtt 9 óraker.

Május 6. Arad-osanádi egyesült vasutak közgyűlése, délelőtt 11 óraker.

— A hivatalos lapból. A király lovag Suzzara Sándor II. oszt. főkonsulnak Bukarestben a Ferencz József-rend közepkeresztjét adományozta.

— Arad megye évnegyedes közgyűlése. Aradvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt 9 óraker tartja meg Fábiana László főispán elnökle alatt tavaszi rendes évnegyedes közgyűlést, a melyre ismételten felhívjuk a megyebizottsági tagok figyelmét.

— A kurticsi jegyző-választás. Tegnap délelőtt folyt le a kurticsi jegyzőválasztás Ortutay Gyula központi főszolgabíró vezetése alatt. A tizenhatsz pályázó közül három volt jelölve, u. m.: Szerény Sándor, Zaránd Gyula és Knauer József. A választást majdnem egyhangunak mondhatjuk mivel a megválasztott Szerény Sándor, mikálakái jegyző 14 szavazata mellett alig jöhet számításba Zaránd 5 szavazata. Knauer nem kapott szavazatot. A választás, eltekintve a választási élénkségtől, a legnagyobb rendben folyt le.

— Esik. A napokon át tartott meleg délkeleti szél végre tegnap este 10 óraker meghozta a várva várt esőt. Aradon csak kevés volt a csapadék, hanem az ország számos vidékén bőven ömlött az áldás.

— Gyarapszik az ereklyemúzeum. Az ereklyemúzeum napról-napra gazdagabb lesz. Ujabban megint hat értékés képpel szaporodott, mit az ereklyemúzeum igazgatósága Gyulai Gál Vilmtól vett meg.

— Erdőséges Lippán. A lippai erdőgondnokság kezelése alatt álló erdőségben tegnap még egyre terjedt a tűz, melyet a szél csak még jobban szítot. Az égő erdő lokalizálására gondolni sem lehetett, a tűzoltók tevékenysége csak a tüsterjedés meggátolására irányult. Mint hírlik tegnap magában a városban is tűz támadt.

— Az új kadétek. A hadügyminiszter tudvalevőleg elrendelte, hogy ezental fiatal emberek fölvétele vizsgálat alapján a kadét iskola elvégzése nélkül is beléphetnek mint hadapródok a hadseregbe. Az első ilyen vizsgálat, melyre mársokan jelentkeztek októberben lesz.

— Arad megye a Kossuth-szoborra. Arad megye állandó választmánya oly értelmű javaslatot terjeszt a mai megyegyűlés elé, mely szerint a törvényhatóság 200 frttal járjon hozzá a Budapesten emelendő Kossuth-szobor költségeihez.

— Küldöttség az aradi román püspöknél. Tegnap déiben Metianu János aradi gör. kel. román püspöknél a temesvár-majoroki gör. kel. román hitközség küldöttsége tisztelgett s felkérte, hogy szentelné fel a hitközség újonnan épült templomát. A küldöttség Mihajlovits Szilárd hitközségi elnökből és Barbu Jagyósból állott. Metianu kész-

séggel ígérte meg a majoroki gör. kel. románok kívánságának teljesítését.

— Kik fizetik az iparos segédek adóját? Az eddigi szokás szerint az iparos segédek I. oszt. kereseti adóját arra a munkaadóra rótták ki, akinél az adózót összeírásakor találta s így sokszor megesett az az anomalia, hogy egyes iparosnak annak a segédnek az évi adóját is kellett fizetnie, aki alig pár hétig dolgozott műhelyében. Ez természetesen sok panaszra adott okot, míg a jogtalan és igazságtalan eljárás ellen országos mozgalom indult meg annak megváltoztatása végett. Az országos mozgalomnak meg is lett a kiváló eredménye. A pénzügyminiszter ugyanis egy körrendeletet adott ki, melyben elrendeli, hogy 1894-től fogva a kereseti adó közvetlenül a segédek és segéd munkások neve alatt vetendő ki; az állandóan alkalmazott segédek munkaadójáért a munkaadó felelős s az adó is tőlük szedetik be, de azt az illető segéd béréből levonhatják. Ellenben azoknak a segédeknek adója, kik állandóan alkalmazva nincsenek, közvetlenül az adóköteles segéd től szedendők be. Ez által az iparosok sok zaklatástól s költségektől lesznek megkímélve.

— Pályázat az ülnöki állásra. Ma tölti választás utján Arad megye törvényhatóság bizottságának közgyűlése a megüresedett árvászéki ülnöki állást, a melyre Szakolczay Lajos borosjenői járásbírósi aljegyző és Opre Péter aradi ügyvédjelölt pályázott. Pártja mindkét pályázónak van.

— Törzene. Ma délután 5 óraker házi ezredünk zenekara törzenét ad a vár diszterén.

— Arad város közegészségügyi bizottsága pénteken a d. u. 5 óraker ülést tart. Polák Gyula dr. elnökle alatt a városház emeleti kis termében.

— Makói küldöttség Csáky miniszternél. Vasárnap délelőtt fogadta Csáky Albin gróf, vallás- és közoktatásügyi miniszter, a makói küldöttséget, mely a Makó városában felállítandó főgimnázium építési ügyének gyors elintézése s a még fennforgó akadályok elhárítása tárgyában kérte a miniszter támogatását. Részt vettek a küldöttségben: Dessewty Sándor csanádi főispán és Teleki József gróf orsz. képviselő. A miniszter gyengélkedése miatt Andrassy-uti lakásán fogadta az urakat s kérelmek teljesítését szives készséggel megígérte.

— Kifogott holttest. Nagy feltűnést keltett annak idejében az az eset, mikor Hofner Erzsébet két rendőr közül, kik őrizetere voltak rendelve, a Marosba vetette magát és hogy a habok közül nem is tudták kimenteni a leányt, ki rossz tettének szegylene elől menekült a halálba. Tegnap délután a zsigmondházi révnél kifogták a holttestét és beszállították az alsó temető halottas házába. A beszállításnál Leitner Ernő dr és Berecz Ferencz rendőrhadnagy voltak jelen.

— Élet és halál. Az elmúlt héten az élet ült diadalt a halál fölött. az adatok a következők: Született összesen 38, ebből 17 fi és 21 nő. A születések évi aránya 43.1 pro mille. Meghalt összesen 22, ebből 14 fi és 8 nő. A halálozás évi aránya 24.9 pro mille. Difteritiaz az elmúlt héten csak egy eset fordult elő.

— Megakadályozott vérfürdő. Ismeretesek közönségünk előtt azok a botrányos tények a kegyeletlenségnek, a melyekkel a dákóoláh izgatók Pécskán a nemzeti gyászt megzavarni akarták. Most az oláh aknamunkáról a következő részleteket olvasunk, a melyeket külön-külön kommentálni egészen fölösleges. O-Pécskán gonosz izgatók azt a teljesen alaptalan hírt terjesztették el, hogy a magyarok meg akarják támadni a községben lakó oláhokat, mert ezek nem akarják házaikra kitzúzni Kossuth Lajosért a fekete lobogót. A községbeli pópák elleneztek a lobogó kitűzését, és azt kiáltották, hogy ők sem gyászolják a magyarok halottját, mert ezek nem engedik,

hogy ők Horát és Klostát ünnepeljék. A két pópa és a bíró házról-házra járták a falut s felszólították a népet, hogy fegyverkezze fel és a következő éjjel legyen készen a vérengzésre. Mikor a vészharang megkondult a toronyban, támadjanak rá a magyarokra és öldököljenek kimélet nélkül, mert nagy eszmékért, az elnyomott oláhság megvédéseért fogják azt tenni. A harangok mellé két markos embert állítottak oda, hogy adott jelre lármázzák fel a községet. Ezt a tervet maga a községi bíró és a két ópécskai oláh pópa: E v u t j a n u és Barbu állapították meg s ők az okai, hogy a községben eddig békében élő magyarság és oláhság közt a béke hosszú időre megbomlott. A jól kifőzött tervet M o m á k Flórián községi jegyző akadályozta meg a csendőrség bevonásával s így az ő érdeme, hogy a község egy kiszámíthatatlan következtül veszedelemtől menekült meg.

— Nagylelkű adomány. Gróf W e n c k h e i m Frigyesné nagylelkűségének és jótévő nemes szívének ismét jelét adta az által, hogy a borossebesi uradalmához tartozó I g n e s t, M i n y á d és S z e l e z s é n y községekben építendő iskola és lelkes lakhoz szükséges faanyagot ingyen adományszerzőt. Kegyes adományaért a a grófnőnek halás elismerését és szívből jövő köszönetét nyilváníja I g n e s t, M i n y á d és S z e l e z s é n y egyház községek előjárósága.

— Szerencsétlenség a waggonyárban. A nagy gyárak meg-meg kívánják időközönként áldozataikat. Ilyen áldozat volt tegnap G e r l i c h E d e festősegéd, ki egy waggonról, festés közben, fejével lezuhanva súlyos agyrázkódást szenvedett. Az első orvosi segélyben L e i t n e r E r n ő dr. részesítette a szerencsétlent.

— A Rantzauk. . . . Történt pedig az eset tegnap délután. . . . Az esetről harctéri tudósítónk a következőleg számol be: A mult homályába vessz azon gyűlölség dátuma, mely G o l d s t e i n J a k a b és G o l d s t e i n S i m o n (külömben szabók) keblében a düh szikráját egymás ellen felgyújtotta. Egy anya gyermeke mindkettő, de a harag erősebb a testvéri szeretetnél. Tegnap volt a napja, mikor ez a két modern R a n t z a u egymásra tört. A templom-utczát választották küzdelmök színhelyének a halál harcot ígérő villogó szemekkel rohantak egymásra. Es azután: elverték, megverték, de úgy elpüfölték egymást, hogy az nagyszerű. (Idézet: Nyilassi Matyi: Zsupánjából.) Hanem a testvéri szeretet e nem néma jelei a rendőrségnek szemet szurván, bekisérték a jó urakat a kihágási bírósághoz.

— Vörös kakas. Drauczon — mint levelezőnk jelenti — tegnap délből I l i k a T ő d o r k ő m ű v e s háza kigyulladt. — Csakhamar lángbaborult az istálló is. Szerencsére volt viz elég s így a tűz továbbterjedését sikerült meggátolni. Az oltás körül L o v i c h G y u l a jegyző, N a g y J o z s e f pankotai plébános és M u n d r a O n u c z bíró tüntek ki. A tűz, mely mindkét épület szalmafedelét elhamvasztotta, valószínűleg kényértűzés alkalmával keletkezett.

— Szerencsétlenül járt inas. Tegnap délután P a n k e r V i k t o r lakatos műhelyében dolgozó S z e m e s J á n o s lakatos inas bal keze hüvelyk-ujját elveszítette.

— Lövöldé a Ferenc-téren. Mulatságos történetnek volt színhelye a F e r e n c t é r e g n a p reggel. Az eset a következő: H. S. hivatalnok kalap alatt töltötte az éjt és ebből kifolyólag reggelre igen virágos kedve támadt. Már erősen virradt mikor H. S. a F e r e n c t é r e n azt gondolván, hogy ez a lövöldé erősen kezdett puffogatni, revolveréből. A rendőr természetesen nem találta helyén valónak a lövöldözést, bekisérte szépen a derék urat. És amint halljuk a puffogatás valószínűleg állása fog kerülni H. S. urnak.

— Részvények kicserélése. Az „aradi első tákarékpénztár” részvénytársulat mártól fogva régi részvényeinek és ideiglenes részvényjegyeinek bevonásával kicseréli azokat új részvényeivel. Az ideiglenes

részvényjegyeinek bevonásával a kibocsátás feltételeinek megfelelőleg, részvényeik átvételkor darabonként 94 krajczár II fokú bélyegilletéket tartoznak fizetni. A kicserélést a társulat főpénztárnoka a betéti osztályban fogja teljesíteni.

—x— Körjegyzőségek — és előjáróságoknak szives figyelmébe ajánljuk az aradi nyomdátársaság könyvnyomdájában sajtó alól kikeült és ugyanott kapható: erdőkár nyilvántartási és erdőkár kimutatási nyomtatványokat.

EGYLETEK, TARSULATOK.

(*) Az aradi korcsolyázó egyesület f. évi április hó 19-én d. 12 órakor a kaszinó egyesület helyiségében (Vas szálloda) választmányi ülést tart.

* Meghívó. „Az Aradi Tornaegyesület” 1893-ik évi rendes közgyűlését 1894 évi április hó 22-ikén vasárnap d. e. 11 órakor a városháza emeleti kis termében tartja meg, melyre az egyesület összes tagjai tisztelettel meghívotnak. Kelt Aradon, 1894 évi április hó 19-ikén R o b i t s e k A g o s t o n, dr. elnök, N a g y S á n d o r, titkár. A közgyűlés tárgyai: a választmány az 1893-ik évről szóló jelentése. 2. Pénztári kimutatás az 1893-ik évről és a vagyoni mérleg előterjesztése. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Az 1894-ik évi költség előirányzat előterjesztése. 5. Tiszviselők u. m. elnök, alelnök, pénztárnok, titkár, művezető, orvos, ügyész, ellenőr, szer-tárnok, továbbá 20 választmányi tag, számvizsgáló bizottság (elnök és két tag) megválasztása. 6. Indítványok.

(*) Az aradi kereskedő ifjak közmuvelődési köre ma este 8 és fél órakor rendes választmányi ülést tart, melyre a t. választmányi tagokat ez uton is meghívja az elnök s g.

(*) Jövahagyott alapszabályok. A perjámosi polgári casino alapszabályait m. kir. belügyminiszterium a bemutatási záradékkal ellátta.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Április 19. (Csütörtök) A bubos pacsirta, szimf. (Elsőször.)
Április 20. (Péntek) A bubos pacsirta, szimf. (Másodszer.)

A kis moznárné.

— Április 18. —

S z t o j a n o v i t o s J e n ő kedves zenéjü operettejét adták tegnap az ideai szezonban először.

Szépen peregetek R a d ó Antal megzenésített rimeit, s a kedves dallamok folyton-folyton tapsot kívántak.

Es volt is taps.

Az előadás simán folyt. A fejedelem szerepét S u g á r A r a n k énekelte könnyen, üdén, csengőn. Megjelenése elegáns, fess volt.

S ó l y o m játszott a O l a c h Pétert. Kellemes tenorja szépen olvadt össze R e v i o z k i E t e l fiatalágában üde hangjával.

B i c s k y A n d r á s b a n F o r r i s P i s t a neveltette a közönséget, ki hiába nem túrte, mégis odaveszett a féltett auktoritás.

R ó n a s z é k i G u s t á v sok derűtséget keltett ügyefogyott, furcsa szerepében. G e r s t e r F l o r i á n b a n.

A többi kisebb szereplők: J. P a j o r Agnes (A fejedelemné), C z a k ó (Testőr kapitány), stb. mindnyájan csak hozzájárultak a helyes összjátékhoz.

A harmadik felvonásbeli P a l o t á s t meg kellett ujránizni a szép pároknak.

Az előadás hosszú felvonás közökkel 11-kor ért véget.

— Rónaszéki legújabb bohózat. Szintársulatunk jeles komikusa újabb bohózatot írt, melyet F e l d a budapesti városligeti szinkör igazgatója nagy örömmel fogadott el és R ó n a s z é k i n e k a következő sürgönyt küldte:

Rónaszéki, Arad.
Mekpolondulaz örömben. Szenzációs kaszadarap. Lelkálp hundertmal elbadjuk asz idén. Feld.

Képzeltetni Rónaszéki kacagását erre a kamikus, de azért mégis örült neki.

SPORT.

+ Az országos tornaünnepély. A „Magyarországi Tornaegyletek szövetsége” elnöksége az alább következő felhívást küldötte meg az összes hazai tornaegyleteknek a negyedik országos tornaünnepély ügyében, Tisztelet Tornász — Társak! A „Magyarországi Tornaegyletek Szövetsége” IV-ik országos tornaünnepélyét f. é. május hó 13 és 14-ikére tűzte ki! — Időközben azonban megtudván azt, hogy a f. é. Pünkösdi ünnepeken Fiumében országos dalár ünnepegy fog rendeztetni, az országos tornaünnepélyt, mindkét nemzeti kulturális célú sikere érdekében f. é. május hó 27-ikére elhalasztotta. Midőn ünnepegyünk ezen elhalasztását veletek tornászársi tisztelettel közöljük, újra kifejezést adunk azon reményünknek, hogy a magyar nemzeti tornászati eme szép ünnepegyének fényes sikerét tömeges megjelenésekkel biztosítandjátok! Tornász Társak! Ti tudjátok, hogy nemzeti fontosságú azon az el, melyet ez ünnepegyünk előkészítője és próbája annak a nagy és magaslatos feladatnak, mely a közel jövőben, ezredéves nemzeti fejlődésünket feltűntető országos kiállításunk keretében reánk, magyar tornászokra várakozik! A midőn meg kell mutatnunk a művelt világnak, hogy méltó utódai vagyunk hős apáinknak, hivatott örökösei világhódító vívőszegünknek: Be kell bizonyítanunk a világ előtt, hogy megértettük mi is a haladó kor szellemét, mely ma már a nemzeti tornában találja az ifju nemzedék testi-erejének a lelki épségének nevelő eszközt a férfi kitartó munkásságának törhetlen akarata-erejének és hajthatlan jellem szilárdságának biztosítékát s ha kell a nemzeti létérti küadelemben a diadal zálogát! Sorakozzatok azért késedelem nélkül a kibontott lobogó alá! Közös ünnepegyünkön egyesült erővel mutassuk be nemzetünk s a világ előtt, mely reánk figyel, a tornázásban elért ügyességünket és haladásunkat; s munkánkban adjon erőt és kitartást az a tudat, hogy nemes célunk szolgálatában barátaink, a haza jobbainak elismerése, a jövő nemzedék halála s ügyünknek a nemzet egésze által lelkesedéssel leendő felkarolása lesz jutalmunk! Mindnyájunknak nemes ügyünk iránti közös szent kötelességére hivatkozva kérünk azért benneteket, hogy jelentkezetek minél többen legkésőbb f. é. április hó 20-ig hazafias ünnepegyünkön való részvételre a szövetség titkáránál és az ünnepegy mellékelt részletes sorrendjét tanulmányozás és gyakorlat tárgyává téve, készüljetekek lelkes buzgalommal, hogy ünnepegyünk a magyar tornász név dicsőségét ismét emelje, s a magyar nemzeti tornászat hírnevét újra öregbítse. Tornászársi üdvözléttel Budapestben, 1894. évi április hó. H e g e d ű s S á n d o r országgyűlési képviselő, a szövetség elnöke. P o r t e l e k y L á s z l ó dr. a szövetség h. titkára.

+ Löverseny B-Csabán. A békésmegyei gazdasági egyesület Pünkösdi másodnapján nagy löversenyt rendez a b-csabai gyepen. Összesen hat verseny lesz és pedig: 1. Békésmegyei gazdák versenye; 2. Mezei gazdák versenye; 3. urlovasok versenye; 4. nyertes lovas versenye; 5. vigasz verseny; 6. ügötő verseny.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

Lelketlen igazgatók.

A pécskai lázítás ügyében a következő nyilatkozatot vettük:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Az „Arad és Vidéke” 90-ik számban „Lelketlen igazgatók” czime alatt egy közlemény jelent meg, — melyre válaszulni egyéni feltogásom szerint méltóságom alólinak tartom ugyan — mindazonáltal, nehogy hallgatásom valaki által ferdén megítéltenék, szük-ségesen tartom kijelenteni, hogy ama cikkben foglalt és r e a m, m i n t k ö z s e g i b i r ó r a v o n a t k o z ó g y a n u s i t á s o k a l e j e t ö l v é g é i g v a l ó t i a n s á g k i f o l y á s a, v á l t o z a t o s s z i n ű t ű z j á t é k — mely minden nyom hátrahagyása nélkül — a sötétségben elenyészik.

Hogy ezen odíozus ügyben, melyet néhány színházi Claquer phantastikus módon

* Az e rovatban kiadott közérdeklő közlemények díjtalanul közöltetnek és a felelősség a beküldőt illeti.

Szerk.

felsallangozott, ártatlanságomat legjobban documentálhassam, megkértem a pécskai járási főszolgabírósgot ellenem a fegyelmi eljárás megindítani, melynek eredményét én legszebb elégtételnek fogom tartani ártatlanságom tudatában!

Ezek után azonban szükségesnek tartom a nagy közönség tájékoztatására következőket elmondani: miért lettem én is említett cikkben belevonva.

Mult évben én községi bírónak választattam; az általam a községházánál életbeléptett új curzus, mely a rend és takarékoságot jelképezi, azon köröknek, kik sötétben szeretnek halászni, nem tetszik, — mert az eddig számokkal bizonyítható elért eredmény igen feltűnő a multhoz képest, ezért megmozgatnak ellenem minden követ, hogy állásomból elmozdítsanak s ezért dakóromániai üzelmekkel gyanúsítanak, melyből egy árva szó sem igaz — védelemre nekem nézve nincs szükségem, a ki engem ismer, annak jellemem és hazafiságom tiszta fehér lap, mert politikával soha, de soha nem foglalkoztam. — Oly áramlat működik ellenem, mely el nem felejtheti az ó-pécskai községházán folytatott aranyjezi napokat, az általam összetört husos fazekak élénk emlékezetükben van, és így minden más mód hiányában a l m a g y a r h a z a f i s á g leple alatt cselhoz akarnak jutni a sötétség lovagai, a midőn a bírói széket hivatalon akarja elfoglalni, pedig nincsenek veszedelmesebb állapotok, mint a báránypörbe bujt farkasok. — A magyarok Istene ne engedje, hogy ilyen álpróféták a világ előtti szenteskedésük révén, mint a l m a g y a r o k a k ö z s é g k á r á r a cselhoz jussanak.

Azon körülmény, hogy a magyarok és oláhok közti jó viszony bomló félben volna, ez éppen úgy nem igaz, mint hogy én a templomban diktórt tartottam, vagy a házakban jártam volna a lakosságot felizgatni, ha tette valaki, feleljen érte.

Nem találok szavakat hogy ama cikk írójának eljárását kellőleg megrónám a midőn egy ártatlan politikai sakhuzás tárgyára téteik, mely ugyan sikerülni nem fog, mert a magyar példabeszéd szerint s a ki másnak vermet és maga esik bele be fog bizonyulni.

Ennyit tartottam szükségesnek mondani, bár mit is irjanak ellenem ezentúl rólam, nem fog bantathni, mert kutya csaholás nem halatszik a menybe!

O. Pécskai, 1894. április hó 17-én.

Teljes tisztelettel:
PONTA GYÖRGY,
bíró.

TÁVIRATOK.

A polgári házasság elfogadva.

Budapest, ápril. 18. (Saj. tud. táv.) A képviselőház holnapi ülésében fog jegyzőkönyvileg hitelesíteni a házassági jogról szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasásban való elfogadása és így a törvényjavaslatot számos más javaslattal és jelentéssel együtt még a holnapi nap folyamán át küldik a főrendiházhoz, melynek közjogi és törvénykezési bizottsága már a legközelebbi napokban, valószínűleg hétfőn tárgyalhatja a javaslatot úgy, hogy esetleg még április hó valamelyik napján ki lesz tűzhető ennek tárgyalása a főrendiház plenumában.

A képviselőházból.

Budapest, április 18. (Saj. tud. távirata.) Pénteken a képviselőház alkalmasint nem tart ülést. Szombati ülésében válaszolni fog a miniszterelnök néhány interpellációra, közöttük *Asbóth* azon mulatságos interpellációjára, valjon a kormány egyházipolitikai program integritását fenn akarja-e tartani. Ugyanekkor a belügyminiszter válaszol két interpellációra.

Aliami anyakönyvek a képviselőházban.

Budapest, apr. 18. (Saját. tud. táv.) Az igazságügyi bizottság első sorban az állami anyakönyvekről törvényjavaslat tárgyalását folytatja. Ülését azonnal meg-

kezdí, mihelyt az igazságügyminiszter részt vehet a bizottság tárgyalásaiban.

Lótekonny esőzés.

Budapest, április 18. (Saj. tud. táv.) A tartós szárazság után végre tegnap délután nagy esőzés volt. *Mohácson* szintén nagy zivatarral eredt meg az eső.

Párba.

Budapest, április 18. (Saj. tud. táv.) *Dall Asta* és *Valluschnig* fumeiek párba ma volt megtörtendő, de *Valluschnig* nem jelent meg, mire a felek segédei *Dall Astára* nézve az ügyet betejeztetnek jelentették ki.

Szilágyi Etele temetése.

Kolozsvár, április 18. (Saj. tud. táv.) *Szilágyi Etele*t tegnap délután helyezték örök nyugalomra. A halottas háznál a város színe jöve gyűlt össze. *Szilágyi Dezső* félháromkor érkezett meg. A gyászimat *Szász Gerő* ref. esperes mondta, azután a holttestet lehozták. *Szilágyi* miniszter nővérét karonfogva levezette. Jelenvolt testületileg az egyetemi ifjuság, a tanári kar és a város összes hivatalai.

A kocsit után *Szilágyi Dezső* haladt gyalog. A temetőben a sírnál előbb *Léte* dékán tartott beszédet; utána *Filip István* orvos tanhallgató. A miniszter hantot dobott öcsöcsé sírjába. *Szász Gerő*nek köszönetet mondva távozott.

Öt órakor különvonaton elutazott.

A Tribuna sajtópöre.

Kolozsvár, április 18. (Saj. tud. táv.) A Tribuna sajtópörében *Orecsun* tanítót három havi államfogházra és 50 frt pénzbüntetésre; *Petrovicsot* hathavi fogházra és 100 frt pénzbírságra; *Baltés* volt szerkesztőt gondosság elmulasztása miatt 300 frt pénzbüntetésre; *Popa Neczat* 200 frt pénzbüntetésre ítélte.

Az elítéltek semmiséget jelentettek be.

Tüzevész.

Sopron, április 18. (Saját tud. táv.) *Pottschingben* tegnap óriási tüzevész dühöngött 33 ház esett a tűz martalékául. A kár 30,000 forint.

A miniszter a Szécheny ügyben.

Sopron, április 18. (Saj. tud. távirata.) *Széchenyi* Károly grófnak a katonák által a döblingi tébolydába való hurczoltatása ügyében *Hieronymi* az összes iratokat és táviratokat magához rendelte küldeni.

Botrány a Reichsrathban.

Bécs, április 18. (Saj. tud. táv.) A Reichsrathnak ma ismét volt botránya. *Lüger* rendezte megint, ki élesen megtámadta a hadsereget, mert *Grübl* polgármester bankettjére elment. A hadsereg nem arra való, hogy főbb tisztjei olyan társaságokba járjanak, hol mind gyanusan meggazdagodott emberek vannak.

Menger közbekiált: On gyáva ficzkó. *Lüger* konstatálja, hogy őt *Menger* gyáva ficzkónak nevezte, de azért nem provokál; — mert a ki provokál az mind gonosztevő.

Ha a hadsereg őket védi nem osztrák, hanem *Rothschild* hadsereg lesz.

Elnök *Mengert* és *Lüger*t rendreutasította.

*Vellersheim*t a miniszter védelmébe vette a hadsereget *Lüger*rel szemben. Az ülés izgatott hangulatban végződött.

KÖZGAZDASÁG.

= A pankotai országos vásár — mint levelezőnk írja — május 5. és 6. napjain fog megtartatni. A vásár igen élénk szokott lenni.

= A vetések állása. P a n k o t á n s vidékén — mint levelezőnk írja — az őszi vetések gyönyörűek, bár hiányzik az eső. A tavaszi vetések szintén szépek, de ha sokáig késik az eső, tönkre mennek. A takarmányrépa, kukorica már legnagyobb részt el vannak vetve. Takarmány dolgában a gazdák meglehetősen vannak ellátva, bár sok helyen már-már érezhető a hiány.

= Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása. Szállított 1894. április 1-től 15-ig 16,333 személy, bevétel 1675 frt 80 kr. — Szállított 1893. április 1-től 15-ig 18,260 személy, bevétel 1816 frt 40 kr. Szállított 1894. jan. 1-től április 15-ig 100882 személy, bevétel 10159 frt — kr. Szállított 1893. jan. 1-től április 15-ig 94,308 személy, bevétel 9569 frt 66 kr. Szállított 1894. április 1-től 15-ig 4794330 kilogramm teher, bevétel 1765 frt 84 kr. Szállított 1893. április 1-től 15-ig 3102990 kilogramm teher, bevétel 1250 frt 69 kr. Szállított 1894. jan. 1-től április 15-ig 24119690 kilogramm teher, bevétel 10163 frt 63 kr. Szállított 1893. jan. 1-től április 15-ig 20240810 kilogramm teher, bevétel 8842 frt 07 kr.

S z e s z ü z l e t.

— Április 18. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 58.75, kicsinyben 54.— hordó nélkül, per 100 liter %, belevérve 35 frt fogyasztási adó.

Budapesti gabnatőzde

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósításai. —

Budapest, április 18. d. a. 5 óra.

Gabona	— a j	Irányzat	100 kilogramm frt
B u z a	bánsági	lanyha	7.40 — 7.85
	tiszavidéki	„	7.45 — 7.85
	pestvidéki	„	7.40 — 7.85
	fehérmezei	„	7.40 — 7.85
	bácskai	„	7.50 — 7.90
R o z s	—	lanyha	5.70 — 5.80
	—	csend.	5.95 — 6.30
Á r p a	takarmány	„	6.55 — 7.40
	égetni való	„	7.90 — 9.—
Z a b	—	szilárd	7.— 7.50
T e n g e r i	bánsági	szilárd	—
	másnemű	„	5.— 5.10
K a p o s z t a - r e p o z e	—	lanyha	—
K ö l e s	—	csend.	4.— 4.40
S z a v a n g a t a n a h a t á r i	B u z a	tavasza	lanyha 7.58 — 7.59
	—	junius 1894	„ 7.40 — 7.42
	—	őszre	„
—	T e n g e r i	május-junius 1894	lanyha 5.05 — 5.07
—	—	szept-október 1893	„ 5.24 — 5.25
—	Z a b	Budapest sz. tavaszra	lanyha 6.08 — 6.10
—	—	Budapest sz. őszre	„ 7.25 — 7.27
K a p o s z t a - r e p o z e	—	aug.-szeptember 1893	lanyha 11.95 — 12.—

Aradvárosi

Évadbérlet
174. szám.

színház.

Havibérlet
14. szám.

Ceűtörtőkön, 1894. évi április hó 19-én:

A búbos pacsirta.

Szinmü 4 felvonásban. Irta: Wildenbruch Ernő. Fordította: Fáy J. Béla.

S Z E M É L Y E K:

Langenthal Ágost, papirgyáros — — — Gál Gyula.
Hermann, mostoha öcsöcsé — — — Fenyvessi E.
Juliana, unokatestvérük — — — Rónassékiné
Schmalenbachné, gyármunkás özvegye — Lubrinor J.
Lini, leánya — — — Delli Emma.
Schmalenbach Ale, Schmalenbachné sógora,
rongyszedő a papirgyárban — — — Balassa J.
Hefeld Pál, meritőlegény a gyárban — — — Tompa K.

Kezdeté 7 $\frac{1}{2}$ órakor.

KIS LOTTO.

Prágai:

60, 9, 45, 5, 8.

Nagy-Szebeni:

1, 2, 52, 21, 67.

Felelős szerkesztő: Vass Géza, távollétében a szerkesztésért felelős: ifj. Gily Ede.

Pályázati hirdetmény.

Az Arad sz. kir. város kezelése alatt álló Hertschka Mór ösztöndíj alapítványból az aradi főreáliskola tanulóira nézve két hely betöltendő lévén, azokra ezennel pályázat nyitattik.

A pályázónak igazolni kell:

- a) hogy az aradi főreáliskolában tanul,
- b) hogy a tantárgyaknak legalább feléből a legjobb, másik feléből pedig a legjobbat követő osztályzattal bír,
- c) hogy aradvárosi vagy aradmegyei lakos fia.

Ezen feltételek mellett elsőbbséggel bírnak:

- 1. a szegénységüket hatósági bizonyítvánnyal igazoló aradvárosi szülőtlén árvák,
- 2. az aradvárosi szegény özvegyek fiai,

- 3. az aradmegyei szegény szülőtlén árvák,
- 4. ezen vármegyei szegény özvegyek fiai,
- 5. az aradvárosi szegény tanulók.

Ha családi viszonyaira nézve az 1-5 pontok szerint minősített pályázó nem jelentkezik, a többi pályázó közül a legkitünőbb tanulónak fog az ösztöndíj vagyon és vallásra való tekintet nélkül adományoztatni.

Az ösztöndíj 10,000 forint tőke kamatainak egy-egy hatodából áll, amely 1893. évi szeptember hó 1-től kezdődőleg mindenkor a tanév befejezte után fizetetik ki.

A pályázati kérvények Arad sz. kir. város polgármesterénél 1894. évi április hó 30. napjáig nyújtandók be.

Arad, 1894. márczius hó 1.

Salacz Gyula

kir. tanácsos polgármester.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmivelségi m. kir. ministerium 2777/1894 sz. rendeleténél fogva ezennel közhírré teszszük, hogy a szőlőbirtokosok és szőlőművelőknek a szőlőoltásokban való gyakorlati ügyesség és jártasság elsajátítása céljából való oktatása főleg pedig a baraczkai telepen gyakorlatban lévő Richter-féle, a nagyban való oltvány készítésénél a legczélzerűbbnek bizonyult eljárás ismeretének terjesztése végett a gyakorlati tanfolyam a ménesi vinczellőriskola igazgatósága által tartatni fog.

A tanfolyam idejét a nevezett igazgatóság fogja a közönségnek tudomására hozni.

Arad, 1894. április 7-én.

A városi tanács.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1893. évi október hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8.10	1.55	10.—
Szolnok	11.14	4.02	1.37
Csaba	2.18	5.57	4.37
Kétegyháza	2.49	6.15	5.08
Lőkősháza	3.07	—	5.28
Kurtics	3.23	6.39	5.43
Szofronya	3.35	—	5.55
ARAD érkezik	3.50	6.57	6.10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11.25	8.20	9.45
Szofronya	11.41	—	10.02
Kurtics	11.53	8.38	10.16
Lőkősháza	12.09	8.49	10.35
Kétegyháza	12.32	9.03	11.—
Csaba	1.23	9.25	11.45
Szolnok	4.20	11.46	3.00
BUDAPEST érkezik	7.25	1.50	6.30

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2.25	6.35	4.30	—
Glogovác	2.48	6.46	4.42	—
Györök	3.20	7.08	5.03	—
Paulis	3.40	7.19	5.14	—
Radna-Lippa	4.00	7.37	5.32	—
Konop	—	8.00	5.56	—
Berzova	—	8.15	6.12	—
Tótvár	—	8.38	6.41	—
Soborsin	—	8.56	7.01	—
Piski	—	11.16	9.59	—
Gyulafehérvár	—	12.51	11.29	—
Tövis érkezik	—	1.20	11.56	—

Erdély felől.

	éjjel	este
Tövis indul	3.04	1.35
Gyulafehérvár	3.40	2.14
Piski	5.52	3.59
Soborsin	8.16	6.28
Tótvár	8.37	6.42
Berzova	9.08	7.07
Konop	9.24	7.24
Radna-Lippa	9.58	7.56
Paulis	10.12	8.08
Györök	10.25	8.20
Glogovác	10.48	8.44
ARAD érkezik	11.00	8.56

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	este
ARAD indul	5.18	4.35
Szofronya	5.31	4.57
Kurtics	5.44	5.17
Lőkősháza	6.00	5.41
Kétegyháza	6.18	6.20
Kigyós	6.31	6.43
Csaba	7.04	7.00
NAGYVÁRAD érkezik	9.32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	reggel
NAGYVÁRAD indul	4.29	—
Csaba	7.10	7.09
Kigyós	7.24	7.24
Kétegyháza	7.40	7.47
Lőkősháza	7.59	8.14
Kurtics	8.17	8.38
Szofronya	8.30	8.53
ARAD érkezik	8.45	9.10

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	este
ARAD indul	6.25	11.30	5.58
Uj-Arad	6.43	11.54	6.09
Németságh	7.05	12.19	6.27
Vinga	7.32	12.47	6.46
Orczifalva	7.48	1.04	6.58
Merczifalva	8.03	1.20	7.09
Szt.-András	8.19	1.38	7.21
TEMESVÁR érkezik	8.42	2.04	7.39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8.00	1.11	8.15
Szt.-András	8.20	1.39	8.45
Merczifalva	8.34	1.57	9.05
Orczifalva	8.45	2.16	9.21
Vinga	9.02	2.41	9.46
Németságh	9.17	2.58	10.17
Uj-Arad	9.34	3.31	10.39
ARAD érkezik	9.44	3.45	10.57

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	7.50	6.30
Simánd	8.22	7.01
Kisjenő-Erdőhegy	9.10	7.40
Székudvar	9.29	7.56
Sikló	9.44	8.11
Ottlaka	9.58	8.25
Elek	10.15	8.40
KÉTEGYHÁZA érkezik	10.30	8.55

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5.20	3.05
Elek	5.32	3.25
Ottlaka	5.41	3.37
Sikló	5.51	3.50
Székudvar	6.02	4.08
Kisjenő-Erdőhegy	6.18	4.39
Simánd	6.42	5.10
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7.05	5.40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	délután	este
MEZŐHEGYES ind.	10.37	8.35
Kamarásmaj.	10.47	8.47
Nesze	10.54	8.57
Kovács-háza	11.10	9.15
Bánhegyes	11.31	9.38
M.-Bodzás	11.51	10.00
Bánkut	12.02	10.14
KÉTEGYHÁZA érkezik	12.20	10.35

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	3.00	5.15
Bánkut	3.22	5.36
Megyes-Bodzás	3.40	5.49
Bánhegyes	4.02	6.08
Kovács-háza	4.25	6.28
Nesze	4.39	6.34
Kamarás-major	4.48	6.42
MEZŐHEGYES érkezik	5.00	6.55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5.00	9.00	4.25
Szt.-Tamás	5.24	9.22	4.54
Pécska	5.43	9.36	5.20
Battonya	6.12	10.01	5.56
Tompa	6.24	10.11	6.09
Mezőhegyes	7.01	10.40	6.55
Csanád-Palota	7.22	11.00	7.22
Nagylak	7.39	11.15	7.44
Apátfalva	8.01	11.35	8.10
Makó	8.26	11.56	8.44
Kis-Zombor	8.42	12.12	9.01
SZEGED érkezik	9.33	1.00	9.57

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2.42	6.00	3.00
Kis-Zombor	3.32	6.46	4.08
Makó	3.55	7.05	4.50
Apátfalva	4.14	7.24	5.15
Nagylak	4.34	7.45	5.42
Csanád-Palota	4.48	8.00	6.02
Mezőhegyes	5.20	8.28	7.00
Tompa	5.44	8.50	7.27
Battonya	5.58	9.02	7.42
Pécska	6.24	9.26	8.10
Szt.-Tamás	6.40	9.39	8.24
ARAD érkezik	7.05	10.00	8.50

Arad—Gurahoncz.

	reggel	d. u.
ARAD indul	6.30	5.15
Ötvenes	6.48	5.34
Zimánd-Ujfalu	6.55	5.41
Uj-Szt-Anna	7.22	6.07
Világos	7.46	6.31
Muszká-Magyarád	7.53	6.38
Pankota	8.04	6.48
Apatelek	8.37	7.21
Borosjenő	8.48	7.32
Bokszeg-Beél	9.12	7.56
Borossebes-Buttyin	9.44	8.26
Almás-Alosill	10.13	8.55
GURAHONCZ érkezik	10.30	9.12

Gurahoncz—Arad.

	reggel	d. u.
GURAHONCZ indul	4.15	3.00
Almás-Alosill	4.32	3.17
Borossebes-Buttyin	5.02	3.47
Bokszeg-Beél	5.31	4.16
Borosjenő	5.56	4.41
Apatelek	6.06	4.51
Pankota	6.45	5.29
Muszká-Magyarád	6.51	5.35
Világos	6.58	5.42
Uj-Szt-Anna	7.24	6.08
Zimánd-Ujfalu	7.44	6.30
Ötvenes	7.50	6.35
ARAD érkezik	8.08	6.52

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul	9.00	7.40
Csermő érkezik	10.00	8.40

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4.50	3.30
Borosjenő érkezik	5.50	4.30

Azok kik ismerik

Dr. Dehaut.

labdacsait Párisból,

nem kármék azokat igénybe venni, midőn szükséges.
ők ezen

hashajtó s vértisztítónál

sem rossz ízű, sem fájdalomtól, sem más kellemet-
lenségtől nem tartanak, mert ellentétben más hashaj-
tókkal nem kell mellette diétát tartani, sőt ezen lab-
dacok akkor hatnak gyökeresen, midőn jó tápláló
éledelekké, vagy erősítő itallakká válnak be.
Foglalkozásunk szerint azon órák válasszhatjuk,
mely leginkább inyáinkra van. A hashajtás által
előidézett gyengeség a táplálék által ellenün-
lyoztatik, a így ismételtetjük a hashajtót
szükség szerint. Egy doboz ára (25 drb.)
frt. 1.50. Egy doboz ára (50 drb.) frt. 3.00
Kapható Budapesten.

TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszerész Országos U.

20-30 darab

5 és 6 hectoliteres hordó

olcsó áron

eladó

Ferdinánd-utca 1. szám alatt, — ugyanott

24 hectoliter 8 éves 419 2-3

magyarági bakator bor

is eladó.

Az olcsóság esedája!

a hol mindent fél árban lehet venni
csakis, de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros bazárjában
a színházépületben, a 19 vértanu szobor
átellenében van. 102 8-8

Iskolai táskák potom árért.

Alkalmi ajándékok

hihetetlen olcsó áron.

Gyermekjátékok majdnem ingyen.

Gyermek és férfi kalapok, mindaz árban.
Gyermek és férfi ingek, harisnyák, nyak-
kendők, gyermekokcsik, utazó bőröndök,
esernyők, stb. stb.

olcsóbban mint bárhol.

Makó város polgármesteri hivatalától.

4910/1894.

412. 2-2

Pályázat.

Folyó évi február hó 22-én közzétett és márczius 11-én lejárt pályázati hirdetményre benyújtott tervek és költségvetések egyike sem lévén megfelelő a hirdetésben felsorolt követelményeknek, — a következő új pályázat hirdettetik:

Makón, a Széchenyi-téren épült ártezi kutvizének a fur-lyuktól 5 méterre való elvezetésére — 5 méter belvilágu lépcsőzetes körmedencez méz-köböl nyolcz szögletes alakban faragva, — ennek csatornája (pinczéje) a fölösleges viznek levezetésére szükséges 55 méternyi hossz földalatti megfelelő méretű csatorna, — mely a már létező csatornában találna folytatását — épi.

tésére, nemkülönben a medenczéből kiemelkedő és méz-köböl készitendő profilozott oszlopra egy alkalmas és csinos teljesen bronzalak felállítására vállalkozni szándékozó a városi mérnöki hivatalban levő vázrajz és ennek leírása alapján adja be a megfelelő mintával, ennek leírásával és költségvetésével ellátott ajánlatát.

Csak az összes anyagra, munkálatra és kivitelére s mindezek a helyszínen, Makón való átadása esetén fogadtatik el az ajánlat f. évi május hó 1-ig bezárólag, — a vízvezető csatornák és pincze portlandi cementmészbe rakott vastéglából készitendők.

Különösen kitéendő, hogy a kitett vállalat mikor kezdetik meg és mennyi idő alatt fejeztetik be.

Makó, 1894. évi április hó 14-én.

Major Miklós,
polgármester.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége; Miskolcon.

84 | III. ss.

62 3-0

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak legénye-mihályi állomásán az 1894-ik évi július hó 1-től megüre-
sedő vendéglői üzletnek, ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra leendő bérlete iránt azaz 1897. évi június hó 30-ik napjáig ezen-
nel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak legénye-mihályi állomásán levő vendéglői üzletre 84. számhoz” felirattal ellátott, borítékba zart és lepecsételt, nemkülönben a kellő okmányokk l felszerelt ajánlatok az 1894. évi május hó 1-6 napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége titkári hivatalához — posta útján téríti vevény mellett — nyujtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 50 azaz ötven o. 6. frt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtő-pénztáránál Miskolcon 1894. évi ápril hó 31. napja déli 12 óráig letesendő.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is ajánlattevőkről fel-tételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokra magukra nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határ-időn túl beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül — tekintet nélkül az ajánlott bér-összegre — szabadon választasson,

Miskolcz, 1894. január hó 6-án.

Az üzletvezetőség.

6027 | 894. sz.

2-3

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönsége ezennel pályázatot hirdet: világitási és erőátviteli cé-
lokra szolgáló **központi villamos-telep-
nek** s az ehhez tartozó vezetéki hálózatnak és berendezéseknek Aradvárosában való létesítése és üzemben tartása iránt. — A pályázati ajánlatok 1894. július 1-ének d. e. 12 órájáig Arad sz. kir. város polgármesteri hivatalához nyujtan-
dók be.

Minden ajánlathoz bánompénzül készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban 5000 (ötezer) forint csatolandó, vagy azok benyujtásával egyidejűleg a város pénztáránál letétbe helyezendő. — A pályázati feltételeket, melyeket minden pályázónak ismernie és el kell fogadnia: a polgármesteri hivatal a hozzá intézett megkeresésre a pályázni kívánóknak kiszolgál-tatja, illetőleg postán megküldi.

Aradon, 1894. márczius 24-én.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

Nyomatott az „Aradi Nyomdatársaság” könyvnyomdájában.

7452 | 894.

1-3

Hirdetés.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszter ur 28951 | 894. sz. a. kelt rendelete nyomán ezen-
nel közhírré ítéltik, hogy Arad sz. kir. város területén lakó mindazon orvosok, kik Buda-
pesten a f. évi május 1-én kezdetét vevendő heti bakteriologiai tanfolyam saját költségükön részt venni akarnak, f. é. ápril hó 25-ik nap-
jáig a városi tiszt. orvosi hivatalnál jelentkez-
zenek, hogy neveiket felterjeszteni lehessen.
Arad, 1894. évi április hó 17.

A városi tanács.

4244/1894. kh.

402. 1-3.

Hirdetmény.

A következő melegebb évszakra való te-
kintettel, a közegészség és köztisztaság fentar-
tása érdekében, a tiszt. főorvos véleménye alap-
ján a következő övrendszabályok követését ren-
delem el:

1. Vendégfogadók, korcsmák és több lakót magában foglaló nagy házak tulajdonosai gond-
nokai, bérleti kötelesek a trágyát, szemetet és egyéb hulladékot az udvarukból mindennap, a kisebb házak tulajdonosai, gondnokai, bérleti pedig minden harmadnap kihordatni, az udvart és ház elejét naponta felsepertetni, a vízfolyó-
kákat kisépertetni és mésztejjel kiöblítettetni.

2. Az utcára, vagy folyókába szennyes vi-
zet önteni, elhullott állatot vagy bármi állati és egyéb hulladékot kidobni a legszigorubb bünte-
tés terhe alatt tilos.

3. Minden háztulajdonos köteles árnyékszék-
két, ha az egy év nem tisztított, sürgősen kitisztíttatni, az udvarán egy kádba vizet tar-
tani, melyben 100 liter vízre 5 kg. nyers car-
bolsav felolvasztva álljon, vagy pedig 1 rész
nyers oltatlan mészből 4 rész vízre készített
mésztej oldatot készíteni és ezen folyadékból az
árnyékszékbe, minden üllőhelyre 5—5 litert szá-
mitva, harmadnaponként beönteni. Ezzel fertőt-
lenítendők a szeméttartó ládák, gödrök és az
udvari folyókák is.

4. A lakosztályok tisztán tartandók, a szo-
bák este és reggel jól szellőztetendők.

5. Szűk udvari házak kapui reggeli 5 óra-
tól esti 10 óráig tárva tartandók.

6. A kutak tisztán tartandók, közelükben
minden mosogatás, öblögetés stb. kerüendő, a
mellettük netán levő gödrös helyek tiszta föld-
del feltöltendők, a pocsolnyák kiszáritandók, szár-
nyas, vagy egyéb állatok fűrésztől a kuttól tá-
vol létesítendők, nehogy a kut vize a szenny-
viz leszivárgása által ivásra alkalmatlanná váljék.

Az orvosi hivatal által rossznak minősített
kutak vizeinek használata mellőzendő s csupán
jó vizű kutak vize élvezendő. Ugyiszintén kerü-
lendő a Maros folyó vizének használata, a meny-
nyiben azonban az el nem kerülhető, ugy az
csak felforralás után élvezendő.

7. A mészárszék, valamint a piacon
áruoló hentesek vágó tökéi, asztalai és a mérle-
gek legtisztábban tartandók, megromlott húst,
hamisított tejet vagy éretlen gyömolcsót, a pá-
rolásra szánt félérett gyömolcs kivételével, üz-
lethelyiségekben vagy piacon elárusítani a leg-
szigorubb büntetés terhe alatt tiltatik; élvezetre
nem alkalmas tápszerek elkoboztatni és meg-
semmisítettetni fognak.

8. Nem élő, de még friss halak árulása a
további intézkedésig csak déli 12 óráig enged-
tetik meg. Az el nem árusított halak pedig a
már kiadott meghagyásban foglalt módon meg-
száritandók.

9. Bérkocsik, fuvarosok és a közuti vasut
álló helyei ugy a városban, mint a vasuti pá-
lyabáznál naponta többször felseprendők, a trá-
gya eltávolítandó és a külön utasításához képest
bő vízzel lelocsolandó és annak megtörténte után
naponta 3 ízben mésztejjel vagy cresyl mészszel
fertőtlenítendő.

Mindazok, kik a jelen hirdetményben fog-
lalt óvintézkedéseket nem fogadatosítják, — ki-
hágást követnek el és az 1876. évi XIV. t.-cz.
7. §-ában előirt pénzbírsággal fognak büntettetni.

Az előirt óvintézkedések fogadatosításának
ellenőrzése az összes rendőri közegek kötelező-
gét képezi.

Kelt Aradon, 1894. április hó 4-én, a vá-
ros rendőrkapitányi hivatala, mint I-ső foku
egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos
főkapitány.